

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Februar 2024

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

skifteretternes behandling af dødsboer med bobestyrer

Opfølgning i sagen om skifteretternes behandling af dødsboer med bobestyrer (beretning nr. 13/2020)

25. januar 2024

RN 1102/24

I. Baggrund og konklusion

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om skifteretternes behandling af dødsboer med bobestyrer, som blev indledt med en beretning i 2021. Beretningen blev udarbejdet på baggrund af en anmodning fra Statsrevisorerne. Opfølgningen sker med henblik på at vurdere, om skifteretternes og Justitsministeriets initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning. Vi har tidligere behandlet sagen i notat til Statsrevisorerne af 1. september 2021.

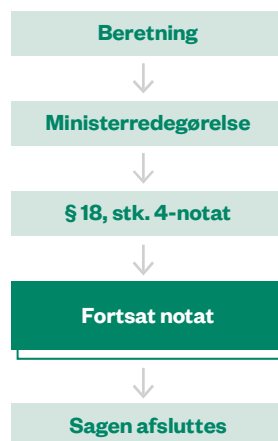
2. Beretningen handlede om skifteretternes behandling af klager over og tilsyn med bobestyreres behandling af dødsboer. Vi undersøgte bl.a. skifteretternes stikprøvebaserede tilsyn med bobestyrerne og lagde til grund for vores vurdering, at skifteretterne skal udtage en stikprøve minimum hvert 2. år.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de, at skifteretternes stikprøvebaserede tilsyn med bobestyrerne havde været utilstrækkeligt i perioden 2016-2020. Statsrevisorerne bemærkede, at der således var risiko for, at bobestyrerne i flere tilfælde ikke overholdt gældende regler, og at dette ikke blev opdaget.

Konklusion

Siden beretningen blev afgivet i 2021, har Domstolsstyrelsen haft et særligt fokus på at sikre sig viden om, i hvilket omfang skifteretterne har gennemført det stikprøvebaserede tilsyn med bobestyrere. Rigsrevisionen konstaterer, at omfanget af tilsynet fortsat varierer på tværs af skifteretterne. I perioden 2021-2022 har 22 ud af 24 skifteretter gennemført tilsynet. De resterende 2 skifteretter har bl.a. på grund af resursehensyn udskudt tilsynet til 2023. Skifteretterne har således generelt gennemført det stikprøvebaserede tilsyn med bobestyrere minimum hvert 2. år. Rigsrevisionen finder dette tilfredsstillende og vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

Dødsboer behandlet af bobestyrere

Når der sker et dødsfald, er der et bo, der skal gøres op. Dødsboet bliver behandlet af skifteretten, og de fleste dødsboer afsluttes af skifteretten med hjælp fra arvingerne. Nogle dødsboer bliver imidlertid også behandlet af en bobestyrer, der udpeges af skifteretten. Det sker fx, hvis det fremgår af testamentet, eller hvis boet må antages at være insolvent.

I perioden 2021-2022 blev ca. 14.000 dødsboer behandlet af en bobestyrer. Det svarer til ca. 12 % af alle dødsboer i samme periode.

II. Status på sagen

4. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkt:

Et opfølgingspunkt afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

Opfølgingspunkt	Status
1. Skifteretternes arbejde med at gennemføre det stikprøvebaserede tilsyn med bobestyrere minimum hvert 2. år og justitsministerens eventuelle initiativer for at understøtte dette.	Behandles og afsluttes i dette notat.

III. Skifteretternes og Justitsministeriets initiativer

5. Vi gennemgår i det følgende skifteretternes og Justitsministeriets initiativer i forhold til opfølgingspunktet.

6. Opfølgningen er baseret på dokumentation for skifteretternes tilsynsaktiviteter og en redegørelse fra Justitsministeriet.

Skifteretternes arbejde med at gennemføre det stikprøvebaserede tilsyn med bobestyrere minimum hvert 2. år og justitsministerens eventuelle initiativer for at understøtte dette

7. Statsrevisorerne bemærkede, at der var store forskelle med hensyn til, hvor ofte skifteretterne havde gennemført stikprøvebaserede tilsyn i perioden 2016-2020. En stor del af skifteretterne – 10 ud af 24 skifteretter – havde ikke udtaget en stikprøve minimum hvert 2. år, og 4 skifteretter havde ikke udtaget en stikprøve inden for 4 år.

8. Justitsministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at ministeren så med alvor på kritikken af, at skifteretternes stikprøvebaserede tilsyn med bobestyrere havde været utilstrækkeligt i perioden 2016-2020. Ministeren noterede sig, at Statsrevisorernes bemærkninger havde været drøftet blandt retspræsidenterne. Dette fremgår af en udtalelse fra Danmarks Domstole, som var indhentet i forbindelse med ministerens redegørelse. Det fremgår også af udtalelsen, at skifteretterne fremover ville bestræbe sig på at gennemføre det stikprøvebaserede tilsyn hvert 2. år.

Justitsministeren oplyste også, at ministeren var klar til at iværksætte relevante initiativer for at tydeliggøre reglerne om skifteretternes opgaver på bobestyrerområdet, hvis der blev behov for det.

9. Justitsministeriet oplyser nu, at det er blevet præciseret i institutionsinstruksen for Danmarks Domstole, at der skal være særligt fokus på tilsyn med bobestyrere. Ministeriet oplyser desuden, at Domstolsstyrelsen fokuserer på tilsyn med bobestyrere i forbindelse med de løbende kasseeftersyn i retterne, ligesom styrelsen spørger til tilsynet i forbindelse med den skriftlige opfølgning på kasseeftersynene.

10. Vi har undersøgt, i hvilket omfang skifteretterne har gennemført det stikprøvebaserede tilsyn med bobestyrere i perioden 2021-2022. Tabel 1 viser antallet af dødsboer med bobestyrer, der er udtaget til eftersyn, sammenholdt med antallet af afsluttede dødsboer med bobestyrer i samme periode.

Tabel 1

Antal dødsboer med bobestyrer, der er udtaget til eftersyn, og antal afsluttede dødsboer med bobestyrer i perioden 2021-2022

Skifteret	Antal dødsboer med bobestyrer udtaget til eftersyn			Antal afsluttede dødsboer med bobestyrer i perioden 2021-2022	Andelen af afsluttede dødsboer med bobestyrer, der er udtaget til eftersyn
	2021	2022	I alt		
Sønderborg	0	24	24	588	4,1 %
Hillerød	0	15	15	427	3,5 %
Holbæk	10	10	20	613	3,3 %
Bornholm	6	0	6	202	3,0 %
Herning	9	0	9	311	2,9 %
Aarhus	6	5	11	536	2,1 %
Aalborg	0	13	13	643	2,0 %
Viborg	3	7	10	595	1,7 %
København	12	0	12	743	1,6 %
Helsingør	3	5	8	516	1,6 %
Horsens	6	0	6	394	1,5 %
Svendborg	8	0	8	565	1,4 %
Næstved	2	8	10	813	1,2 %
Hjørring	0	6	6	599	1,0 %
Nykøbing Falster	0	8	8	823	1,0 %
Glostrup	0	8	8	858	0,9 %
Holstebro	0	4	4	459	0,9 %
Roskilde	2	3	5	673	0,7 %
Kolding	4	0	4	613	0,7 %
Esbjerg	0	2	2	469	0,4 %
Randers	2	0	2	604	0,3 %
Odense	0	2	2	728	0,3 %
Frederiksberg	0	0	0	573	0,0 %
Lyngby	0	0	0	579	0,0 %
I alt	73	120	193	13.924	1,4 %

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af dokumentation fra skifteretterne og oplysninger fra Domsstolsstyrelsen.

Det fremgår af tabel 1, at 22 skifteretter i perioden 2021-2022 har udtaget dødsboer med bobestyrer til eftersyn. De resterende 2 skifteretter – Frederiksberg og Lyngby – har ikke udtaget dødsboer med bobestyrer til eftersyn i samme periode.

Skifteretten på Frederiksberg oplyser, at det stikprøvebaserede tilsyn med bobestyrere i 2021 blev udskudt på grund af COVID-19, og at tilsynet i 2022 blev udskudt på grund af resursehensyn. Skifteretten har dokumenteret, at den har udtaget 9 dødsboer med bobestyrer til eftersyn i 2023.

Skifteretten i Lyngby oplyser, at skifteretten i 2021 ikke gennemførte det stikprøvebaserede tilsyn med bobestyrere på grund af COVID-19, og at tilsynet i 2022 blev udskudt på grund af et stort arbejdspress. Skifteretten har dokumenteret, at den har udtaget 24 dødsboer med bobestyrer til eftersyn i 2023.

Det fremgår også af tabellen, at de 22 skifteretter, der har udtaget dødsboer med bobestyrer til eftersyn i perioden 2021-2022, samlet set har udtaget 193 dødsboer. Det svarer til 1,4 % af det samlede antal afsluttede dødsboer med bobestyrer i samme periode. Som det fremgår af tabellen, varierer denne andel på tværs af skifteretterne. Sønderborg ligger højest med 4,1 %, og Randers og Odense ligger lavest med 0,3 %.

11. Hele sagen kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

12. Bilag 1 viser Folketingets behandling af beretningen.

Birgitte Hansen

Bilag 1. Folketingets behandling af beretningen

Beretning (nr.), dato for Statsrevisorernes mødebehandling og ministerredegørelse(r)	Behandlet i udvalg	Teknisk gennemgang ved Statsrevisorerne og Rigsrevisionen	Udvalgs-spørgsmål (nr.)	Indkaldt til samråd	Statsrevisorerne har holdt møde med ministeren	§ 20-spørgsmål
Skifteretternes behandling af dødsboer med bobestyrer (nr. 13/2020)	Retsudvalget: 25-03-2021 17-06-2021 07-04-2022	Retsudvalget: 16-11-2023	Justitsministeren: 18-03-2021 (696) 18-03-2021 (697) 30-03-2021 (872)			
19-03-2021						
Ministerredegørelser:						
Justitsministeren:						
01-06-2021						
Justitsministeren (supplerende):						
04-08-2021						
Udtalelse fra Danmarks Domstole:						
10-05-2021						